

Melvang
kommune

MELVANG PEDAGOGISK- PSYKOLOGISK TJENESTE

PP-rådgiver: Hanne Hansen

Referanse: 93928191

Dato: 08.04.XXXX

Unntatt offentlighet, jf. LOF 55

Sakkyndig vurdering av behov for spesialundervisning etter opplæringsloven S 5-1

Navn: Oscar Johan Lauritsen

Skole: Melvang skole, Årstrinn: 7

...

Pedagogisk-psykologisk tjenestes (PP-tjenestens) tilråding

PP-tjenesten vurderer at Oscar har behov for god tilpasset opplæring. I tillegg vil Oscar ha behov for spesialundervisning etter § 5-1 i opplæringsloven. Timene bør brukes fleksibelt hvor både spesialundervisning og tilpasset opplæring sees i sammenheng. Skolen utarbeider en individuell opplæringsplan (IOP) i samarbeid med elev og foreldre/foresatte der opplæringstilbudet mer spesifikt vil fremgå.

Vurderingen bygger på

Henvisning mottatt:

19.01.XXXX

Tidligere vedtak om spesialundervisning: Nei

Samtaler/ møter:

Med foreldre: 03.03.XXXX

Med kontaktlærere og rektor: 09.03.XXXX, 17.03.XXXX på telefon

Med eleven: 09.03.XXXX

Med rektor: 31.03.XXXX på telefon

Gjennomgang av sakkyndig vurdering med foreldre: 23.03.XXXX

Observasjon:

I klassen, 09.03.XXXX

Rapporter:

Pedagogisk rapport: datert 19.01.XXXX

Logos: 12.12.XXXX

Bakgrunnsopplysninger

Oscar ble henvist til PPT januar XXXX. Henvisningsgrunn er spesifikke fagvansker knyttet til sen progresjon i lese og skriveferdigheter. Oscar har strevet med lesing og skriving lenge og blitt prioritert med noen lesekurs og tidlig innsatstimer. På tross av tiltak har utviklingen gått sent. I mars ble det gjort kartlegging av hans leseferdigheter med testen Logos som bekrefter at Oscar sine lesevansker skyldes dysleksi. Foreldre og skole ber om en vurdering av elevens rett til spesialundervisning.

Informasjon fra elev

Oscar blir gjerne med for å prate når han kommer inn fra friminuttet. Han oppleves som en blid, åpen, hyggelig og reflektert gutt. Han forteller at når han kommer hjem fra skolen er det godt å slappe av litt, men han har også besøk av forskjellige venner fra skolen. I friminuttene på skolen liker han å snakke med og leke med vennene i klassen og sier at han liker seg godt på skolen. Han liker lærerne godt. Av fag nevner han at han liker kroppsøving aller best, men også matte, naturfag og musikk. I gymmen liker han godt når det er fotball og kanonball. A-plan timer liker han spesielt godt. Da jobber han med oppgaver i matte, norsk og engelsk. Oscar forteller også at han gjør lekser hos besteforeldre på mandager og at resten av leksene gjør han på tirsdag. Om vanskelige fag sier han at å lese engelsk er vanskelig, for han synes det er vanskelig å lese norsk også. Oscar forteller at kontaktlærer og et par andre lærere hjelper han, så det går greit og at han rekker opp handa når han ikke skjønner og sier: "ofte kan det være nok at de forklarer halvparten, så skjønner jeg det, for jeg husker godt." Oscar sier det er bra når det også er bilder i det han skal jobbe med. Ofte går lærer igjennom og repeterer det vi skal huske. Egentlig synes han repetisjon er litt kjedelig. Oscar har de samme bøkene som resten av klassen. På skolen er han spesielt fornøyd med å jobbe med vennen Jostein som han samarbeider godt sammen med. Han sier det er best å være i klassen.

Informasjon fra foreldrene

Foreldrene beskriver en gutt som er kreativ og har mye fantasi. Han liker å spille fotball og drømmen hans er å bli proff fotballspiller. Han er også glad i musikk og spiller piano. Oscar er en sosial gutt som liker å prate. Foreldrene sier at han trenger faste rammer og en god struktur og forutsigbarhet for å fungere bra. Oscar trenger å bli forberedt helst dagen i forveien, hvis noe spesielt skal skje. Oscar har en sterk rettferdighetssans. Regler skal følges og brytes de kommer hans bestemthet og mening sterkt til uttrykk. Foreldrene forteller at Oscar er flink i matematikk. Han har god hukommelse og husker det han hører og som blir lest for han. Foreldrene opplever at Oscar har trygge kompiser på skolen og er glad i være på skolen.

Tidligere opplevde de at lekser stresset Oscar. Han er veldig pliktoppfyllende og det han mener lærer har sagt, må gjøres. Han vil være selvstendig, samtidig som han er svært opptatt av å gjøre oppgaver riktig. Selv om skolen også tidligere ga tilpassede lekser for Oscar, kunne oppgaver knyttet til skrivning og lesing gjøre Oscar veldig frustrert. De forteller at i løpet av skoleårene har opplevd mye frustrasjon knyttet til lesing og skrivning. Han fikk diagnosen dysleksi i vår. Foreldrene føler at de med dysleksidiagnosen har fått en forklaring på hvorfor han strever så mye med lesing/skriving. Foreldrene er nå er veldig utålmodige på at skolen må komme videre med tilrettelegging og at han må lære seg å bruke kompenserende verktøy. De er opptatt av at Oscar må få mest mulig hjelp før han begynner på ungdomsskolen.

Informasjon fra skole

Skolen beskriver Oscar som en utadvendt gutt, positiv og glad i å prate. Han er hyggelig og henvender seg høflig til alle. Han har empati og omsorg for andre i klassen. Oscar har mange kreative tanker og ideer og liker å tegne og forme. I klassen har han venner og er aktiv i lek. Han er også fysisk aktiv i skoletiden. Han er populær blant medelever og oppleves som en gutt med godt humør. Oscar liker godt og mestrer godt å ha framføringer. Lærer forteller at er flink til å si fra til de voksne om han trenger hjelp. Skolen sier Oscar er "på" og interessert i å lære og er opptatt av å få gjort oppgaver og lekser. Han har mange kunnskaper i matematikk. Han kan ofte streve med å formidle seg. Når han skal forklare noe kan han ofte bruke lang tid og mange ord før han kommer til poenget. Bli det gitt for mange beskjeder kan det glippe for han, men skolen passer på å gjenta beskjeder eller bekrefte han på det han har forstått. Skolen erfarer at Oscar trives også godt med å arbeide i små grupper og gjerne med en læringspartner. Han samarbeider veldig godt særlig med en av elevene. Oscar har alternativ bok i matematikk hvor han kan skrive svar direkte i boka og tekstoppgaver leses for han. Skolen har i ikke gode systemer for å gi Oscar tilgang til lydfiler, slik at han kan jobbe mer selvstendig med leselekser. Oscar skriver lydrett og får nå med de fleste lyder. Han er lett å sette igang når oppgaven er å skrive fantasifulle fortellinger. Oscar trenger mye trening i å skrive på tastatur. Skolen skal starte med å lære Oscar verktøyet Lingdys. Oscar har tilgang til IntoWords, men foreløpig blir det lite brukt, trolig grunnet lite opplæring. Det er nyutdannet kontaktlærer som har klassen til høsten.

PP-tjenestens egne undersøkelser og vurderinger på bakgrunn av observasjon

PPT har vært på skolen og observert en gang. Da var klassen delt i to grupper og elevene jobber med en Ung-data undersøkelse og har ca 25 minutter igjen av timen. Det er god ro i timen. Lærer

leser igjennom spørsmålene og har en god dialog med elevene om betydningen og forståelsen av enkelte ord. Oscar rekker opp handa og er ivrig på å svare på to av ordene. Han forklarer det ene ordet; verdiløs, kort og presist. På det andre ordet; stressa, har han en ganske lang forklaring og bruker mange ord og tar også med eksempel på noe som kan stresse. Etter undersøkelsen er Oscar raskt ute i friminuttet og sparker fotball med 3- 4 elever fra klassen. I samtale med PPT fremstår Oscar som en bevisst og reflektert gutt. Han er tydelig på hva som er viktig for han i skolehverdagen når det gjelder å kunne være i klassen og å kunne få pauser når han har behov for det.

Det er viktig for skolen å jobbe med god struktur og forutsigbarhet. Noe skolen understreker at de jobber kontinuerlig med. Oscar har fått diagnosen dysleksi og i Logos-testrapport er det konkrete tiltak for å styrke hans lesekompetanse. Testen viste også at Oscar har betydelige vansker med skrivning og vil trenge opplæring i og mulighet for kompensatoriske hjelpemidler i alle skriftlige fag. Prøver og tester skolen selv har tatt bekrefter Oscar sine utfordringer i lesing og skrivning i norsk og engelsk. Skolen nevner at Oscar bruker mange ord og lang tid før han kommer til poenget. Utfordringene til Oscar er knyttet opp mot vansker med lesing og skrivning. Oscar blir sliten og tappet for energi. Skolen må derfor ivareta hans behov for pauser på en bevisst måte, slik at pausene bidrar til å frigjøre energi og kognitiv kapasitet til læringsarbeidet.

Beskrivelse av den ordinære opplæringen

Klassen har 24 elever, 13 gutter og 11 jenter. Klassen er delt i to jevnstore grupper i de fleste matematikk og norsktimer. Klassen har 9 timer spesialpedagogikk med pedagog knyttet til to elever i klassen. Den ene av disse elevene har i tillegg 4 timer assistent. Arbeidsmåter i klassen varierer. Det jobbes med læringspar, todeling av klassen, stasjoner og arbeidsprogram. Elevene bruker iPad, har tilgang til Into Words med lyd støtte og lydhør appen, men det utnyttes ikke i veldig stor grad. Klassens faglige nivå blir beskrevet som middels og klassens klima er bra. Det jobbes med opplegget "Mitt valg" for å styrke sosial kompetanse. Andre former for tilrettelegging er behovet for pauser. På språk 6-16 tatt på høsten dette skoleåret ligger Oscar innenfor normalområdet på alt bortsett fra grammatikk og ordavkodning. På M-3 prøve tatt på høsten dette skoleåret skårer Oscar i prøveklasse 7 som er over middels. Av kartlegging ellers nevner skolen setningsleseprøven 10: stanineskåre 2. På staveprøve 9: under normalområdet og AskiRaski test: ligger resultatet over kritisk grense på alt bortsett fra på deltest med store bokstaver.

Overordnet mål i Melvang kommune er inkludering og tilpasset opplæring for alle elever, og utviklingsarbeidet "Alle med" er et felles arbeid for hele regionen.

Både PPT og helse har fast tilstedeværelse på skolen. Via kontaktordningen vil både PPT og helse kunne inngå i et samarbeid med skolen om elevers psykososiale miljø, § 9 A-4 i opplæringsloven. Dette gjelder også samarbeid om organisering og tilrettelegging av undervisning både for klasser, grupper og enkeltelever.

Oppsummering

PPT vurderer at Oscar ikke vil ha tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet slik det er beskrevet og tilrettelagt for. Oscar har behov for god faglig tilrettelegging i klassen. I tillegg vil han ha behov for spesialundervisning som sikrer han:

- En tilpasset lese og skriveopplæring med opplæring i og bruk av hjelpemidler i forhold til både lesing og skriving
- Gode rammer, struktur og støtte i forhold til utfordringer knyttet til uro og oppmerksomhet og regulering

Elevens realistiske opplæringsmål

Det skal legges stor vekt på læreplanens overordnede del for Formålet med opplæringen er at skal kunne utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger for å mestre livet sitt og kunne delta i "arbeid og fellesskap i samfunnet" (§ 1-1 i opplæringsloven).

Gjennom kunnskap, innsikt, opplevelser og praktiske utfordringer skal skolen gi "mulighet for deltakelse på alle områder", og sørge for kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse. Det er viktig at undervisningen gir et best mulig grunnlag "for å forstå seg selv og andre" slik at Oscar kan gjøre gode valg i livet. Opplæringen skal danne hele mennesket (Overordnet del av læreplanverket).

Lærer skal jobbe etter kompetansemålene i læreplanverket og følge klassens kompetansemål i alle fag, men med realistiske tilpasninger i både mengde og vanskegrad for å skape forståelse og motivasjon i arbeidet. Målene må hele tiden justeres etter den utvikling eleven viser (§ 1-1 i opplæringsloven).

Ved behov kan det gis mulighet for fritak fra vurdering i karakter i skriftlig sidemål (§ 3-22 i opplæringsloven). Dersom hensynet til eleven tilsier at det er aktuelt å benytte alternativ opplæringsarena etter § 23 i opplæringsloven, bør dette være et tilpasset opplegg for å utvikle personlig kompetanse. Dette skal være et opplegg som må sees i sammenheng med fagplaner for grunnskolen. Opplæringen må da planlegges nøye, og det må tas stilling til hva eleven skal velge bort. Alle avgjørelser skal skje i et nært samarbeid mellom elev, hjem og skole. Opplæringen skal skje i samsvar med opplæringslovens lover og forskrifter. Det er fortsatt skoleeier som har ansvaret for opplæringen (§ 13-1 i opplæringsloven).

Tilpasset opplæring

"Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle" (Overordnet del av læreplanverket). Melvang skole har noen TPO-tiltak og forslagene nedenfor er en "sjekkliste" for skolen for å sikre god tilpasset opplæring selv om noen av tiltakene er på plass i dag.

Relasjon

Lærerne skal vise omsorg for elevene og se den enkelte. Gjennom dette anerkjennes menneskeverdet (Overordnet del av læreplanverket).

- Systematisk og vedvarende arbeid med å bygge gode sosiale relasjoner, både lærer-elev og elevene seg imellom. Dette er grunnlaget for å skape et positivt klassemiljø og en god læringsplattform for elevene.
- Alle elevene trenger å bli sett, og det er viktig at Oscar føler seg anerkjent og verdsatt ved at de voksne viser ekte omsorg. Oscar skal kunne oppleve at menneskene rundt vil han vel.

Organisering

"Organisering av elevens opplæring skal i hovedsak gis innenfor klassen. Skolen/læreren kan imidlertid dele elevene inn i større/mindre grupper når det er behov for det, men bare i deler av opplæringen" (§ 8-2 i opplæringsloven).

- Mulighet for stasjoner eller periodevis inndeling i smågrupper etter fag/tema. Dersom det benyttes inndeling i grupper er det viktig at alle elever er med på deling/oppsummering på slutten av økta. For at dette skal kunne gjennomføres er det vesentlig at alle følger samme tema/oppgaver, men på et tilpasset nivå.
- Det er viktig at kontaktlærer har hovedansvaret for å organisere ressursene innad i klassen. Timene bør til enhver tid utnyttes fleksibelt og på best mulig måte.

Struktur

- Legge til rette for en tydelig og god struktur på uka, dagen og innhold i timer. Dette vil skape forutsigbarhet og gi en god ramme for skolehverdagen. Visualiseringer både av dagsplaner og timer vil kunne sikre en god oversikt og gjøre det lettere for Oscar. Tilrettelegging for bruk av læringspartner i undervisningen.

Klasseledelse

- Tydelig og vennlig voksenledelse med klare forventninger til eleven og tilpassede løsninger.
- Muntlig informasjon bør deles opp i flere enheter med korte klare beskjeder. Uklarheter vil kunne oppleves som stress og aktivere frustrasjoner. Sørg for at informasjonen er nådd fram før en går videre.
- Ekstra drahjelp til å komme i gang med et arbeid.
- Ekstra veiledning og oppmuntring underveis i prosesser slik at opplever å fullføre oppgaver og kan mestre å nå målene sine.

Faglig

Oscar har behov for faglig tilpasning både på mengde og nivå. Det er viktig at Oscar opplever mestring, samtidig som det stilles klare forventninger til han.

- Bruk av framovermeldinger og realistiske krav. Eleven må få oppleve å være en samarbeidspartner i egen læreprosess.
- Det bør vektlegges mest mulig praktisk tilnærming i fagene. Variasjon i innlæring, med bruk av konkretiseringer og praktiske oppgaver vil gi Oscar, men også de andre elevene, nødvendig sansemotorisk regulering i naturlige lærings situasjoner.
- Bruk av iPad/PC vil kunne gjøre undervisningen mer spennende og gjøre det lettere å holde fokus.
- Mulighet for bruk av e-bøker, smartbok og/eller lydbøker for å gi ekstra støtte og avlastning i læresituasjonen og for å kunne frigjøre kapasitet.
- Tilrettelegging på prøver med mulighet for alternativ prøveform, For eksempel bruk av muntlige presentasjoner og prøver dersom det er lettere. o Mulighet for ekstra og utvidet tid.

Norsk/Engelsk/Matematikk

- Tilrettelegge i forhold til Oscar sine behov for struktur, vanskegrad og mengde, og med veiledning og bruk av lese - og skriveverktøy.

Lekser

- Mulighet for tilpasset arbeids- og lekseplan. Tilpasninger på mengde bør skje i samarbeid med eleven.
- Det må vurderes hvem som skal kunne orientere seg i planen, foreldre eller elev.
- Det må vurderes hva lekser skal være for Oscar. Praktiske oppgaver kan også være lekser. Leksene må uansett være realistiske ut fra mestringsnivå og utholdenhet. I tillegg skal leksene gi mestringsfølelse.
- Systematisk og tett samarbeid med foreldre. Det blir viktig å bygge tillit gjennom å få til et positivt samarbeid om felles utfordringer. Det er viktig at skolen formidler optimisme og håp for hva de får til, slik at de makter å være til støtte for foreldre og elev.

Særlige behov/spesialundervisning

Oscar vil ha behov for:

- Ekstra voksenstøtte som gjør skoledagen strukturert og forutsigbar
- Ekstra voksenstøtte som ser han, motiverer og støtter han i læringsarbeidet
- Ekstra tilrettelegging og tilpasning i forhold til lese - og skriveutvikling

Hva slags opplæring som gir et forsvarlig opplæringstilbud

- Ovennevnte tiltak innen tilpasset opplæring og spesialundervisning settes i verk
- Tiltakene gitt som tilpasset opplæring vil også gjelde for spesialundervisning, og disse må sees i sammenheng

For å imøtekomme Oscar sine behov mener PPT at klassens nåværende ramme er tilstrekkelig til å imøtekomme Oscar sine behov. Dersom denne rammen ikke opprettholdes anbefales det å tilføre klassen inntil:

190stimer med pedagog

Både slik klassens rammer er pr dato og ved evt endringer i rammene er pedagogtimene tenkt brukt til:

- Utarbeide planer som gjør skoledagen strukturert og forutsigbar
- Tilrettelegge for lese og skriveopplæring som er tilpasset hans behov i forhold til nivå, mengde og progresjon
- Tilrettelegge for opplæring i og bruk av kompensatoriske hjelpemidler i alle fag; Lingdys, IntoWords.
- Planlegge pauseregulerende tiltak.

Alle timene bør kunne brukes fleksibelt og disponeres ut fra elevens dagsform og behov. For eksempel vil en kunne tenke seg at det er behov for ekstra timeinnsats i overganger med avtrapping av hjelp etter hvert som eleven kommer inn i systemer.

I tillegg bør det legges til rette for noe samarbeid- og planleggingstid mellom pedagoger.

Varighet av den sakkyndige vurderingen

Den sakkyndige vurderingen gjelder fra skoleåret XXXX/XXXX til endring av behov.

Vurdering av behovet for videre oppfølging av PPT

Dersom elevens behov eller forbehold rundt eleven endrer seg vesentlig, ber vi skolen/foreldre/foresatte ta kontakt med PP-tjenesten for en ny vurdering.

Med hilsen

Anne-Gry Mikaelson

Hanne Hansen

Leder

PP-rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og trenger ikke håndskrevet signatur.